

AMERIKANSKI SLOVENEK

THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINĚ V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

CHICAGO, ILL., PETEK, 29. JANUARJA — FRIDAY, JANUARY 29, 1926.

LETNIK XXXV.

Premogarski baroni odklonili mirovni načrt

LYNETTOV NAČRT ZA SPRAVO MED OPERATORJI IN STAVKAJOČIMI PREMOGARJI SO BARONI ODKLONILI. — PREMOGARJI SO NAČRT SPREJELI, LE OPERATORJI SO OSTALI TRDOVRTNI.

Philadelphia, Pa. — Skupna nova konferenca za spravo med operatorji in premogarji antracita se je začela zopet v sredo. Na konferenci, ki se je vršila pred dvema tednoma v New Yorku, se ni prišlo do sprave, pač pa se je polagalo nekoliko več upanja na to novo konferenco, katera pa kakor zgloda, tudi ne bo imela zaželjenega vpeha.

Nova konferenca je bila sklicana na željo J. L. Lewisa, predsednika ameriških rudarjev, na kateri naj bi se razmotrilo o načrtu, ki ga je predložil izdajatelj Scranton Timesa, E. J. Lynett, za spravo med premogarji in operatorji antracita. Načrt so sprejeli brezpogojno premogarji, a baroni so ostali trdovrtni in istega odklonili.

Tukaj se jasno vidi, da hočejo lastniki premogovnikov antracita premogarje izstradati in se nočejo pogajati. Nikar načrt jim ni po volji.

Kakor je trda pest baronov, tako jeklena je volja premogarjev. Junaki so, trde čase preživljajo, a naj se zavedajo, da tim hujša je bitka — tim slavnejša je zmaga. Le v solidarnosti in slogi je moč. Premogarji! Niste osamljeni v vašem pripravnem boju, smo za vam. Pogum, ker pogumnemu Bog pomaga!

Rojaki ne zabite premogarskih družin, ki trpijo pomankanje vsled stavke.

BOGATAŠ DOBIL GROZILNO PISMO.

Premožni uradnik Carroll Ice Cream kompanije je dobil grozljivo pismo, v katerem se grozi s strašnim umorom njegovemu desetletnemu sinu.

Chicago, Ill. — William Jurma, premožni uradnik pri Carroll Ice Cream kompaniji, je dobil grozljivo pismo, katero je celo družino silno vznemirilo. V pismu zahteva izsiljevalec \$5000. Ako Jurma to ne stori bo njegov desetletni sinček moral umreti grozne smrti. Grozi, da bo dečka vgrabil in mu iztaknil oči, odrezal noge in roke. Mr. Jurma je zadevo izročil v roke policiji, katera straži sina.

Družina Mr. Jurma živi na 5000 Prairie ave. Pismo, katero je pisala roka vajena pisarja, kar se je na prvi hip poznalo, je Mr. Jurma sprejel že pred tremi tedni. Ker se je oče domislil slučajja milijonarških morilcev, Leopolda in Loeba, je takoj obvestil policijo.

V pismu je pisatelj omenil, da mu je prav lahko grozljivo izvršiti in dečka odpeljati. Zato, tako se glasi pismo, ne odlašajte in imejte pripravljeno \$5000 v mali škafliji, katero položite pred hišo takoj ko dobi te tozadevno poročilo po telefonu.

Dečka vodijo policisti v šolo in iz šole. Detektivski so nastavili past in položili škaflijo kakor

NEMŠKI FAŠISTI UPAJO NA POVRATEK VILJEMA.

Bivši nemški cesar Viljem je obhajal 67. rojstni dan, vršile so se demonstracije monarhistov, katerim ni po volji Hindenburgova politika.

Doorn, Holandsko. — Bivši nemški cesar Viljem, je obhajal 27. t. m. svoj 67. rojstni dan. Raz hiše, kjer stanuje, je plapolala črna-bela zastava Hohenzollerjev. Od jutra do večera, je takorekoč deževalo čestitk — v podobi pism, kart, brzojavk, prišle so deputacije in osebe, ki se še vedno štejejo med njegove čestitelje, in si žele nazaj tistih časov, ko je on vladal mogočni Nemčiji.

Ko sta se Viljem in soproga Hermina ob 11. uri dopoldne prikazala na ulico, ju je cel ducat fotografistov obkolilo.

Berlin, Nemčija. — "Deutsche Zeitung," glasilo nemških fašistov, ob priliki rojstnega dne Viljema jadikuje, da predsednik Hindenburg ni ničesar storil za povrnitev cesarja v Nemčijo, ali sploh kaj za monarhijo. "Hoch der kaiser!" se začne uredniški članek, v katerem poje urednik lista slavo bivšemu kajarju. V isti sapi se pa tudi pritožuje, da Hindenburg, v katerem vidi številno ljudstvo pogreti stolček za monarhijo, ni ničesar storil za rešitev problema, kot posredovalec med nemškim narodom za skupno združenje. Ta problem, kakor nam je pokazala preteklost, ne bo rešen na ta način. To tarnanje fašistovskega urednika namiguje, na kakšno bolj sposobno osebo, ki bi bila v stanu v resnici zopet posaditi kajarja na prestol. V Hindenburga so, kakor se vidi že izgubili zaupanje. Dalje tudi omenja člankar, da goji upanje, da bo Hindenburga ta članek iztrezil in se otrešel svojih zlih svetovalec.

Fašisti so imeli na ta dan velike demonstracije za kajarja, republikanci pa za republiko.

DURKIN OBDOLŽEN ROPARSKEGA NAPADA.

Los Angeles, Cal. — Martin Durkin, kateri čaka na obravnavo v chikaški okrajni jetišnici je bil spoznan kot bančni ropar, kateri je dne 13. jan. t. l. v Los Angeles na West 6. cestni napadel in oropal podružnico Pacific Southwest banke in pobežnil s plenom \$2000. Nekateri tudi trdijo, da je oropal več privatnih hiš, da je oropal nevesta ročno torbico, katera je bila ukradena v hiši Mrs. Charles Cobb na 756 N. Carn-delet cesti.

je izsiljevalec zahteval, ni pa nikdo prišel po njo. Po mnenju policije je pismo pisala naobrazna oseba, sedeč po lepi pisavi Zasliali so že nekega visokošolca, a se je spricalo, da je nedolžen.

MISTERIJOZNI UMOR V OSAGE RAZJASNJEN.

Iz Oklahoma City, Okla., poročajo, da so Ernest Burkhardt, John Ramsey in Bert Lawson izpovedali vse, kar vedo o misterioznem umoru v Osage okraju, kjer je bilo v teku dveh let umorjeno 17 oseb in sicer premožnih Indijancev. — Aretiran je bil tudi W. K. Hale, premožni posestnik, ki je stric Burkhardta. Obdolžen je, da je podplačal Lawsona, da je položil bombo v poslopju E. W. Smitha, katero je bilo razdejano, kakor nam prikazuje gorenja slika. Spodaj je slika W. K. Hale-ja.

ODPOR NA OGRSKEM FRANGOSKI ZAHTEVI.

Francozi zahtevajo, da se zaslisi v navzočnosti francoskih uradnikov princa Windischgraeza v zadevi velike zarote v kateri so ponarejali francoske franke.

Budimpešta, Ogrsko. — Francoski premier Briand, je zahteval od ministrskega predsednika grofa Bethlena, da se mora zaslisevanje o veliki zaroti, v katero je zapleten princ Windischgraez in več drugih vplivnih mož, vršiti v navzočnosti francoskih uradnikov. Ta zahteva je naletela na velik odpor pri ogrskih magnatih.

Zadeva sleparije s ponarejenimi franki v znesku 30. milijonov je postala mednarodnega pomena. Tako izjavljajo diplomati večjih držav. Na Ogrskem so uvedli strogo cenzuro in je urednikom listov pod kaznijo prepovedano izdati kakršnakoli poročila inozemskim poročevalcem. Detektivski stražijo vse tiste, ki so na sumu, da bi se ne držali te prepovedi in jim je znano o gibanju vlade.

ZA REŠITEV FARMARSKEGA VPRAŠANJA.

Viharna debata farmarjev, za izboljšanje njih stališča iz koruznega pasa, ki so se zbrali v Jolietu. — Nekateri podpirajo Coolidgeov nasvet.

Joliet, Ill. — V torek so se zbrali skupaj farmarji v Jolietu in razpravljali ter presegali kočljivo vprašanje prodaje in kužovanja koruze, da bi tudi pridelovalci imeli kaj dobička od svojega truda.

Kjer so se imeli take sestanke, povsod je sledilo dolgotrajno ploskanje govorniku, kateri je povdarjal, da se mora cena koruzi zvišati. Prvin dan zborovanja v Jolietu, je pa pokazal baš nasprotno. Mrzlo je bilo sprejeto vsako izvajanje o podraženju koruze. Vzrok za to se je kmalo našel. Na temu sestanku so bili zbrani večinoma farmarji iz Will okraja, kateri so navezani na poljedelce, ki se bavijo s pridelkom koruze. Oni morajo kupiti na tisoče in tisoče buslov koruze za prehrano svoje živine. Ti živinorejci se zanimajo le za nizko ceno žita in so nejevoljno grbančili čela, ko se je govorilo o podraženju koruze.

"Amer. Slovenec" je najstarejši slovenski list v Ameriki, zato zasluži, da ga vsakdo širi in priporoča!

vdeležiti se zaslisevanja princa in drugih zarotnikov, od katerih bi izsilili dejstva, ki bi potrdila sumnjo.

KRIŽEM SVETA.

Seward, Alaska. — Shishalin, gora v središču otoka Unimak, 500 milj jugo-zapadno od Seward je vsa v dimu, ki prihaja iz notranosti in vznemirja prebivalce, ker se bojijo vulkaničnega izbruha.

Menominee, Mich. — Stephenson kompanija je prodala M. Kirch-Maierju iz St. Paula 17,214 akrov sveta, ki se nahaja v okrajih v zgornjem delu polotoka. Ta svet se bo ves razdelil in prodal za naselbino.

Mount Hamilton, Cal. — Tako zvani Blathwaytov komet, katerega so prvič videli dne 16. januarja v Johannesburgu, v Južni Afriki, se je zopet pojavil na nebu in so ga opazovali iz Lick opazovalnice.

Chicago, Ill. — Ko je prišel Joseph Stosel od dela domu na 1212 W. Ohio St., je zapazil človeško nogo, ki je molela izpod njegovega porčca. Ko preiskuje dalje, je videl, da je mrtev človek, v katerem je spoznal Hary Paersonsa, starega 65 let. Smrt je zagonetna, ker na truplu ni bilo znakov nasilja.

Washington, S. C. — Ogenj je izbruhnil na vojaškem postajališču za aeroplan, kjer je plamen uničil 9 letal in 12 "Liberty" motorjev. Škoda je cenjena na \$350,000. Kako je ogenj nastal ni znano.

Chicago, Ill. — John Magnovič, čuvaj pri Hausler Lumber kompaniji na 9457 Ewing ave. in Ruda Kartovič sta se sprla radi razmer, ki vladajo sedaj v stari domovini. Iz prepira je nastal pretep, pri katerem je Magnovič potegnil revolver in tovariša na mestu ustrelil.

South Bend, Ind. — Ogenj je izbruhnil na domu Mrs. Mary Ross Perkins. Mrs. Perkins bi bila gotovo našla smrt v plamenih, ko bi je ne bil še pravčasno rešil njen sin, ki je onemoglo odnesel iz goreče hiše.

Tokio, Japonsko. — V Hakodate so Japonci tako pretepli nekega ameriškega mornarja iz paranika O'Rowa, da je na zažbljenih poškodbah umrl.

KAROL IN NJEGOVA PRIJATELJICA BOLANA.

Bukarešt, Romunija. — Romunski princ Karol, kateri se je odpovedal pravici do prestola in njegova rdečolasa ljubica, sta zbolela in se nahajata pod zdravniškim nadzorstvom v postelji. Trije dvorni zdravniki iz Romunije so se nemudoma odpeljali v Milano, kjer se bolni par nahaja.

GOSPODARICA SVETA.

je ime avanturističnemu romanu, ki ga bomo začeli priobčati v jutrajšnji številki. Roman je vseskozi zanimiv. Vsakdo, ki ga bo čital, bo komaj čakal nadaljevanja. Čitajte ga od začetka, da vam ne bo žal pozneje. Obenem pa opozorite svoje prijatelje in znance na ta lep roman, da se bodo naročili na list pravčasno, da ga bodo lahko potem čitali od kraja.

Iz Jugoslavije

NOVO ŽELEZNIŠKO PROGO NIŠ - PROKUPLJE SO SLOVESNO OTVORILI; SVEČANOSTI SE JE VDELEŽILO VEČ MINISTROV. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nova proga Niš - Prokuplje. Med grmenjem topov, vihranjem zastav in zvoki godb je bila slovesno otvorjena nova železniška proga v naši državi, Niš-Prokuplje. Svečanosti so se udeležili: minister za gradjevine Nikola Uzunovič, min. za poljedelstvo Vasa Jovanovič, kraljev zastopnik general Josip Kostič, generala Panta Jurišič in Bogoljub Ilič, veliki župan niške oblasti, več poslancev, številni zastopniki raznih korporacij ter novinarji. Na vseh postajah je narod z zastavami in cvetjem okrašen vlak na njegovi prvi vožnji navdušeno pozdravljal in prirejal spontane ovacije kraljevski rodbini in zedinjeni domovini. Navdušenje prebivalstva v topliški dolini je nepopisno. Po vseh večjih krajih slavoloki, godbe, šolska mladina, dekleta in narodnih nošah. Na vseh postajah so bili visoki gosti pogostočeni. Minister Uzunovič je ponovno izjavil, da bo vlada poskrbela, da se proga podaljša preko Kosova do Jadrana.

Smrtna kosa. V Ljubljani je dne 24. dec. umrl splošno znani zdravnik dr. Robert Prossinagg v visoki starosti 84 let. Po mišljenju Nemec, se pokojnik politično ni udeleževal. Vsled svojega blagega značaja je bil dr. Prossinagg v vseh krogih prebivalstva priljubljen. Reveži so našli pri pokojniku v premožnih slučajih brezplačno zdravniško pomoč in ga bodo težko pogrešali. — V Bolcanu na Tirolskem je umrl v 79. letu svoje starosti veleindustrialec g. And. Gassner, solastnik velike tekstilne tvornice Glanzmann & Gassner v Trzinu. Njegove zemске ostanke so položili k večnemu počitku v Bolcanu. — V Ljubljani je preminula posestnica gospa Amalija Ukovič. Pokojnica je bila vzorna žena in vzgladna mati, ki je živela splošno spoštovanje. — V Mokronogu je umrl dne 27. m. m. g. Ivan Povše, posestnik in usnjnar. Pokojnik je bil ugleden človek in splošno priljubljen. Blag jim spomin!

Štirinajst dni ležala mrtva v svoji sobi. Na Javorniku so našli te dni 77letno vdovo Marijo Bučar mrtvo v njeni sobi. Ležala je na postelji popolnoma obledela. Po zdravniški izjavi jo je zadela kap. Pred božičem se je odpravljala k znancem na Potoke, zato je nikdo ni pogrešal. Ko se je zvedelo, da je ni na Potoku, so vrata njene sobe siloma odprli. Našli so jo mrtvo. Ležala je štirinajst dni mrtva v svoji sobi.

Naročniki in prijatelji lista naj skrbje, da pride "Amer. Slovenec" v vsako slovensko hišo!

Denarne pošiljave.

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dan ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile večer sledoč:

Skupno s poštnino:

500 — Din.	\$ 9.59
1,000 — Din.	\$ 18.79
2,500 — Din.	\$ 46.75
5,000 — Din.	\$ 83.00
10,000 — Din.	\$ 145.00
100 — Lir.	\$ 4.70
200 — Lir.	\$ 9.05
500 — Lir.	\$ 21.75
1,000 — Lir.	\$ 42.25

Pri pošiljvah nad 10,000 Din. ali nad 2000 lir poseben popust.

Ker se cena denarja šestokrat menjaja, dostikrat dočela nepričakovana, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljave naplajajo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO NI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SIGER PO POSTI KAKOR TUDI BRZOVJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na SLOVENSKE BANCHE

ZAKRAJEK & ČERBARE

343 W. 4th St., New York N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Edinost Publishing Co. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

POZOR: Številica poleg Vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan.

Državna delavska zavarovalnica.

Delavec v tovarni, rudniku, ali kje drugje je vedno v veliki nevarnosti, da se mu kaj ne pripeti in ga ponesreči.

Delovno ljudstvo, tvori revnejši razred, ki se preživlja od vsakdanjega dela. To kar zasluži delavec danes, potrži jutri za potrebni kruh, za sebe in svojo družino.

Iz navedenega je razvidno, da je državna delavska zavarovalnica za varstvo delovnega ljudstva neobhodno potrebna.

Tej predlogi bodo seveda nasprotovale na vso moč privatne zavarovalniške družbe, ker s tem bodo prizadeti kolikor toliko privatni interesi.

Delavcem pa bo državna delavska zavarovalnica v veliko korist. Uvedle se bodo različne varnostne naprave, ki bodo delavce ščitile pred ponesrečo.

Zvonimir Kosem:

TOVORŠČINA.

V najlepšem kraju naše Dolenjske, v trikutu Radeče — Mokronog — Krško, kjer živi narod zdrav in nepokvarjen, znan po svoji šegavosti in ljubeznivosti, pa tudi po svoji kremenitosti in lepi književni slovensčini, se vrste na pristojnih krajih vinogradi za vinogradi, iz ljubkimi belimi zidanicami na holmih, pod razgledno patronanco častitljivega Kuma, njegove svete Neže in svetega Jošta.

ga vinogradnik v svoji kleti v zidnici, vrteč se pred stiskalnico, dokler ne obesi "kamna" in ti natoči v čašo še prsnega mošta izpod preše in se veselo posmeje: "Veste, najlepše je, če vino ne gre daleč od hiše, da ga hodim pozneje tudi sam lahko pit, kadar se mi poljubi in zaželi kapljice, o kateri vem, da je zares pristna in dobra." Pa tudi zaradi tovorščine imamo tod navado, da vina ne prodajamo daleč...

se pretaka vino iz domačih v kupčeve sode na vozovih, cvre mamica v kuhinji in pripravljiva vsa mogoča jedila, da bo gostija zvečer čim lepša in okusnejša. Domače deklet ali dekla čisti veliko družinsko sobo, briše s čunjo prah z oken, klopi, miz in okvirov velikih svetnikov na stenah, a otroci čepe stisnjeni v kotu za pečjo in težko pričakuje večera, ko bo zaigrala harmonika in se bo razleglo po sobi petje...

in jo pričel raztezati. V sobo je priplesal igraje, v lica rdeč, bijoč s petami ob tla. Harmonika v njegovih rokah je veselo hreščala, dekleta in fantje so zavriskali, "stric" Martinek je vrvel klobuk v strop, oča Medved je veselo mežikal z očmi, in že je doneja po sobi tista vinogradniška: "En hribeček bom kupil, bom trte sadil..."

"Br... br... ha-ha-ha!... Entretete jupejdija, jupejda, jupejdija... je hotel žrgoleti za njim neugnani šaljivi vec Martinek in vlek izza mize debele mamic Medvedko, da bi zaplesal še z njim. Sledile so zdravice, ki jim ni bilo ne krava ne konca.

Kakor so delavstvu potrebne podpore delavske organizacije, tako je potrebno delavstvu tudi dobro delavsko časopisje. Slovenski delavci imajo tak časopis in to je Amerikanški Slovenec.

Slovenskih naselbin.

Sheboygan, Wis.

Kakor vsako leto, tako se tudi letos vrstijo veselica za veselico. Vsled tega se je tudi naše društvo sv. Cirila in Metoda št. 144, Sheboygan, Wis., odločilo, na seji dne 3. januarja, da priredi plesno veselico, in sicer v nedeljo, dne 31. januarja pri rojaku Frank Zavrllu; čisti prebitek je namenjen za cerkvene potrebe, in v prvi vrsti, da se nabavi v dvorani šrambo za jedilno posodo, ki se jo rabi pri raznih banketih.

Tem potom uljudno vabimo vsa cenjena bratska društva in sploh vse Jugoslovane, da nas posetite na tej veselici. Za društvo sv. Cirila in Metoda št. 144 KSKJ.: John Udovih, tajnik. Chicago, Ill. Rev. John Miklavčič: TO IN ONO.

Chicago, Ill. Rev. John Miklavčič: TO IN ONO.

TO IN ONO.

Obljubil sem, da vam napišem, kako in po kateri poti je prišla sv. Mala Cvetka v našo slovensko naselbino sv. Štefana v Chicagu.

Bilo je 1924., ko sem nekaj časa nadomestoval g. župnika Omana v Newburgu (Cleveland). Ko neki dan sem v sprejemni sobi in gledam skozi okno vrabce, ki so se kavsali med seboj za kosček mesa, neka pozvonj. Jaz odprem vrata in ena žena vstopi. Jaz imam to navado, da takoj vprašam vnačega, ki k meni prid:

"Kje ste to dobili?" vprašam. "Blizu 112. ceste na St. Clair v neki stranki ulici je majhen samostanček, kjer bivajo nune rjavo napravljeni in čez cel obraz zagnjene s črnim pajčolanom; tam je majhna kapelica, za patrono je pa neka blažena sestra Terezija," mi odvr-

ne žena. Blažena sestra Terezija, te tri besede sem razmišljal; kdo je ta svetnica, jaz je ne poznam. Pogledam zopet lističa in vidim na prvi strani majhno sličico one nune, spodaj pa na kratko zapisano njeno življenje. Na drugih treh straneh so pa bile molitve, ki jih je Terezija molila.

"Kaj bi sedaj radi?" povzame zopet govor. "Da bi mi predstavili to našo slovensko," mi reče žena. "Ze dobro, jaz bom preстал in vam jutri prinesem na dom," sem jaz odvrnil. Šel sem takoj na delo in sem še precej srečno izgotovil. Drugi dan dam ženi in jo vprašam, bi li ne kazalo dati to tiskati Ameriški Domovini in li je kaj upanja, da bi se to razpečalo med Slovence. Žena mi zanika. Prestavo je vzela in jo spravila.

"Prosim, povejte mi, kje je kapelica bl. sestre Terezije?" vprašam nato jaz. Žena mi pove približno, kje naj bi bila kapelica. Čez par dni nato po kosilu jo mahnem proti St. Clair in se s cestno železnico peljem do 109. ceste. Na tej cesti je prekrasna nova cerkev sv. Alojzija. Od tod peš do 112. ceste. Na vagonu sem obstal in razmišljal, na katero stran naj se obrnem, da pridem do karmelskega samostana.

Več kot pol ure sem hodil po raznih stranskih ulicah in iskal. Že sem mislil iti nazaj na 105. cesto in se peljati proti Newburgu. Ko sem tako hodil sem in tje, pridem na Lakeview cesto. Mahnem jo kar naravnost na južno stran. Nisem hodil pet minut, pa ugledam precej prostorno hišo in nad velikimi vratji napis: Carmelite Convent. Vesel sem bil, krenil sem proti hiši. Vstopim. V veži je bilo več gosposkih žensk. Sestra karmelicanka vratarica me ugleda in me prijazno pozdravi. Jaz vprašam, kje je kapelica bl. Terezije. Pokaže mi vrata. Kapelica je majhna. Od spredeja je oltar, nad tabernakelnom je bil kip blažene Terezije. Nekaj klečalnikov in par stolov je pripravljenih za ljudje. Poklekne in počastim Go-

spoda v tabernaklu, nato pa še meni popolnoma nepoznano svetnico.

Ko iz kapelice stopim v vežo, mi da sestra ravno take tiskovine za spomin kot sem jih že omenil. Zunaj stoje sem si dobro ogledal kraj, da v slučaju če še pridem, lahko najdem.

To je bilo bolj proti koncu septembra. V Newburg se je vrnil g. Oman in jaz sem šel nazaj na 66. cesto, kjer sem imel brezplačno stanovanje in hrano pri dobri družini Rudolfa Otoničarja. Maševal sem zopet vsaki dan v angleški cerkvi sv. Tomaža Akvinčana. Dne 27. septembra sem šel zopet malo pogledat na Lakeview in sem obiskal drugi oni samostanček. Pri odhodu sem sestri vratarici izrazil željo, da bi rad prišel maševal na dan smrti bl. Terezije 30. septembra. Ta je povedala materi prednici mojo željo in častita mati Berchmans je rekla, da mi bodo sestre napravile diner, ako res pridem 30. septembra.

Prvikrat sem maševal v tej prijazni kapelici 30. septembra. Ta dan je bilo tudi cel dan izpostavljeno presv. Rešnje Telo. Kraj, samostanček in kapelica so se mi tako priljubili, da sem opustil maševanje v angleški cerkvi in začel maševati pri sestrah Karmelcihankah.

Sestre so bile zelo vesele, ker so odslej imele vsaki dan dve sv. maši. Prvo mašo ob pol 7, je imel eden od gospodov kaplanov cerkve sv. Alojzija, drugo ob 7. pa jaz. Sestre so mi tudi vsaki dan po maši postregle z izvrstnim zajutkom. Tako sem hodil v ono kapelico maševat cel mesec. Gosposdi kaplani so me pozneje vprašali, koliko časa ostanem v Clevelandu. Jaz sem jim povedal do 20. oktobra. Nato so sestram in meni povedali, da bodo oni toliko časa opustili službo božjo, dokler bom jaz v Clevelandu. Tako sem postal nekam hišni kaplan tega samostana.

Vsak dan sem maševal ob pol 7, sv. Rešnje Telo sem jim izpostavljal in ker je bila ena sestra dalje časa bolna, sem šel vsaki dan v njeno sobo, da sem jo obhajal. Pripomniti moram, da karmelski red je zelo strog red. Sestre imajo čez obraz vedno črno zagrinjalo, kadar s kom govore, pa če je tudi škof ali duhovnik. Ko gredo k sv. obhajilu, so ravno tako zagnjene, samo usta so prosta. Ko sem šel v samostan obhajaj, so bile sestre, ki so me s svečami v rokah spremljale, zagnjene; tudi bolnica na postelji je imela čez obraz zagrinjalo.

(Dalje prih.) Kraljev dar slepm invalidom. Kralj je poklonil slepim invalidom za božične praznike 10,000 dolarjev. Znesek se je razdelil gojencem Doma slepih invalidov.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

in jo pričel raztezati. V sobo je priplesal igraje, v lica rdeč, bijoč s petami ob tla. Harmonika v njegovih rokah je veselo hreščala, dekleta in fantje so zavriskali, "stric" Martinek je vrvel klobuk v strop, oča Medved je veselo mežikal z očmi, in že je doneja po sobi tista vinogradniška: "En hribeček bom kupil, bom trte sadil..."

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

in jo pričel raztezati. V sobo je priplesal igraje, v lica rdeč, bijoč s petami ob tla. Harmonika v njegovih rokah je veselo hreščala, dekleta in fantje so zavriskali, "stric" Martinek je vrvel klobuk v strop, oča Medved je veselo mežikal z očmi, in že je doneja po sobi tista vinogradniška: "En hribeček bom kupil, bom trte sadil..."

Zacvenkefali so kozarci, tako veselo, prijazno — oča Medved pa se je odkaljal in še vedno mežikaje rekel: "Tisto zapojmo: Mi smo štiri jagri, smo, zgodaj vstali..."

POPOTNIK, BREZVEREC IN OSEL.

Zašel popotnik je v gostilno, Kjer je in pije se obilno, Če le krčmar ni zviti slepar; Postrežba točna, dobro vino, Izborna kuhinja, vse je fino, Seveda, le za drag denar.

Se žejni tujec k mizi vsede, Tud' pajek mu v želodcu prede, Ni prav pustit' telo v nemar; Kozarec vina si nalije Ter z dobrim tekom vse povzije, Kar mu nanosil je krčmar.

Prisede zraven licemerec, Zagrizen in nadut brezverec; Kako in kaj in kam, odkod, S prašanji tujca nadleguje, Zakaj se boljši ne podkuje, Kot običaj je v krajih tod.

— Od rojstva dalje pa do groba Življenje naše je podoba Popotvanju, iz kraja v kraj; Tako potujem jaz popotnik, Dokler ne pridem jaz slabotnik V pridobljeni sveti raj! —

"Le prazen nič so mi nebesa, Sam vrag naj dušo le mi stresa, Konča nam smrt življenja pot," In mu dostavi se nadalje: "Naj vrlog odnese cerkev, farje In vse kar z vero gre — odtod!"

Popotnik zdaj si briše znoj, Brezverec pa le kida gnoj Iz ostudnega korita,

SAMOMOR PREKUPČEVALCA.

Chicago, Ill. — Finančno stanje, katero je začel od dne do dne padati in iti rakovo pot, je bilo vzrok, da si je pognal Pierre L. Storm, prekupčevalc z jaji in surovem maslom, kroglo v glavo in bil na mestu mrtev. Ko so oblasti pregledovale njegove kupčijske knjige, so našle, da je veliko več dolžan, kakor je njegovo premoženje vredno. Samomor je izvršil pri svoji pisalni mizi na 226 W. Randolph cesti. Storm zapušča soprogo in 18 letnega sina, kakor tudi 15letno hčerko.

PROTINEMŠKO GIBANJE FAŠISTOV.

Dunaj, Avstrija. — Od tukaj poročajo, da so fašisti izdali ukaz, da se mora takoj vsa imena na železniških postajah na južnem Tirolskem spremeriti v Italijanske. Sprevedniki ne smejo več kličati postaje v svojem jeziku. V nekaterih mestih so pregnali občinske moše iz občinskih pisarn in iste nadomestili s italijanskimi komisariji. V solah se ne sme slišati nobene druge besede, kakor le italijansko. Ime grofa Hartheima so prekrstili v Conti Sa-

OBOROŽENI POLICISTI ČUVAJO OKRAJNO JEČO.

Chicago, Ill. — Oblasni zvedle, da se vodi med tovarni na smrt obsojenih gibanje, da bodo jetnikom pomagali in jih iz ječe rešili. V okrajni jetnišnici je devet na smrt obsojenih, med njimi tudi Fernekes in Jack Wood ter Joe Holmes morilec klerka v Dnake hotelu. Med obsojenci je pa tudi zaprt in premljuje svojo usodo M. Durkin, kakor še več drugih zločincev. Oboroženi policisti imajo ječo obkroženo in so na vse pripravljeno.

FAŠISTI SE BODO POLASTILI LASTINE SVOJIH NASPROTNIKOV.

Rim. — Senat je sprejel predlogo, ki se glasi, da se konfiscira lastnina vseh Italijanov živčih v inozemstvu, ki so kazali sovražno lice fašizmu ali kakorkoli pokazali, da nasprotujejo fašistovski vladni Predloga bo takoj prišla v poštev kot zakon, da le isto po piše kralj.

Saj že v navadi je tako, Da se zabavlja prav rado, Če usta polna so in sita.

— Prijatelj moj, povej sedaj, Kaj misliš ti za sveti raj, Kje za bolest imaš pravila; In če približa se propast In če razjeda tebe strast, Kje za srce sō ti zdravila? —

"Naj le priklene me bolezen, Tedaj jaz nisem nikdar trezen V gostilno se zatečem tam; V pijači najdem se veselje, Sladi mi vino moje želje, S pijačo se tolažim sam!"

Le tihi molk sledi v odgovor Na zadnji bogotajcev govor, Saj on ne vidi svojih zmot. — Odpusti jim... — Popotnik vzdihne, Rokave svoje si privihne In ide dalje svojo pot...

Nedalek v sencu pod drevesom Se valjal je en osel stari, Dolgčas mu samemu je bil; Mu pa pogovor ni bil mari, Le muhe tresal je z ušesom, Sodruga bi si rad dobil.

A zdajci osel pred gostilno, Se prav napne, zariga silno, Z naprednim glasom svoj i — Brezverec se ponaša z vedo, Postavlja se v napredno sredo Mu osel potrdilo da.

Modrost, ki si prisvaja v last Brezverec, — hodi k židom krast, Potem pred svetom jo razgrinja, Še tega ne ume bedak, Da on je oslu v vsem enak; Le osel se z brezvercem strinja.

Jaka Kopriva.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY) VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

SEDEŽ: JOLIET, ILL. Inkor. v drž. Ill. Inkor. v drž. Pa. Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

- Preddesetnik: GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill. I. podpredsednik: JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill. II. podpredsednik: JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa. Glavni tajnik: JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill. Zapisnikar: PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill. Blagajnik: SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill. Duhovni vodja: REV. JOSEPH SKUR, 123-57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

- ANDREW GLAVACH, 1844 West 22nd Place, Chicago, Ill. JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill. JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

- FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa. ANTON ŠTRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill. JOSEPH KLEMENČIČ, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 31. decembra 1925 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$41.161.41.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružio Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ic). Sprejemamo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1.000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškode in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

DOPIŠ.

Waukegan, Ill.

Kam pa prihodno nedeljo zvečer? Ali ne veš kam? Dobro ti pa jaz povem. Društvo sv. Družine št. 6 DSD bo imelo v Frank Svetetovi dvorani na 10. cesti lepo veselje in veselico. Igra bo nekaj izvanredno smešnega in jako vesela. V dveh dejanjih. Poleg tega bo še veliko druge zabave, tako da naj nikogar ne manjka, da mu ne bo pozneje žal. Ves čisti dobiček bo darovan za novo šolo. Kakor veste, dragi rojaki, šolo jako nujno potrebujemo. Zato pomagajte s tem, da se vdeležite igre in veselice, kjer se vam bo nudila prilika, da nekaj storite v ta namen. Na veselici bo igrala izvrstna godba, tako da bo tudi za plesateljke preskrbljeno. Za lačne in žejne bo tudi prekrbljeno in nadejamo se, da bomo veseli v veselju med veselimi. Zato raj, rojaki in rojakinje v Waukeganu in North Chicago, vabimo vas prav uljudno, da se prav gotovo te veselice vdeležite. Odbor.

MILICA ČANIBEGOVA.

Tragedija lepe srbske učiteljice. Ponovna aretacija Halilbegoviča.

Pred kratkim je bil v Skoplju ponovno aretiran in stavljen v okove eden najbogatejših in najuglednejših makedonskih begov, Čani Halilbegovič. Ta dogodek se je mnogo komental po vsej Južni Srbiji in je osvežil spomin na tragično smrt mlade srbske učiteljice Milice Denič, soproge Čanibegove. Vsi Skopljanci, tudi najmanjša deca, vedo povedati o tem dogodku cele historije. Nič čudno, saj je dogodek tesno spojen z enim najpopularnejših meščanov Skoplja. Iz fotografije in pripovedo-

tudi v fiziki se protivnosti privlačujejo.

Milica Denič in Čanibeg sta se poročila in nato mnogo potovala. On, bajeslovno bogat, se ni brigal za stroške, kadar je šlo za lepo "kaurko" (kristjanko). Prepotovala sta vso Evropo, dober del Azije in Afrike. Posetila sta najslavnejša kopališča in letovišča in živela skrajno razkošno. Nato sta se vrnila v Skoplje, kjer ima Čanibeg celo vrsto hiš in veleposestvo. Neke noči pa je v tihli ulici turškega dela Skoplja nenadoma počil revolverski strel. Bilo je to čisto pred Čanibegovo hišo. Malo kasneje so našli Milico mrtvo, ležečo s prestreljenimi prsi na pragu. Tako vsaj so trdile Čanibegove priče, ki so hotele njega razbremeniti in dokazati, da je Milica izvršila samomor. Drugi pa so zopet odločno dvomili, da bi pred Čanibegovo hišo takrat sploh padel kak strel, s katerim naj bi se Milica sama usmrtila. Suma ni bilo mogoče za tretji, nakar je bil Čanibeg aretiran in obtožen kot ubijalec svoje žene. Toda Čanibeg se je krčevito branil in odbijal od sebe vsak sum. Dogodka ni bilo mogoče razjasniti. Nekateri zdravniki so na podlagi strjene krvi, ki je bila pravilno razlita na polnih prsih Miličinih, prišli do prepričanja, da se je Milica v resnici sama usmrtila. Ako bi jo po njihovem mnenju ubil kdo drug kje drugje in vrkel njeno truplo na ulico, kakor zatrjujejo drugi, potem bi ta strjena kri ne imela take oblike.

Na podlagi tega mišljenja je bil Čanibeg oprostjen. Z njegovih nog so sneli okove in odšel je iz temnice, viharno pozdravljen in sprejet od številnih svojih prijateljev in znancev. Najnižji sloji naroda so sumljivo zmajali z glavo in govorili: "Tri milijone dinarjev ga je veljala pravda itd." Toda višje sodišče je razsodbo prve instance razveljavilo, nakar je bil Čanibeg zopet aretiran. Jetniški kovač, ki mu je pred kratkim snel okove z nog, ga je okoval zopet v iste okove. V temnici čaka sedaj na obnovitev glavne razprave. Turki in Arnauti so odločno na njegovi strani in pravijo, da je vsemu kriva samo lepa "kaurka" (kristjanka), ki se je sama usmrtila, ko je prenehala ljubiti svojega moža. Kristjani so naspromptno odločno na strani Milice, ki je bila pravoslavne vere. Oni pravijo: "Milica je bila odločno proti temu, da bi si po turškem običaju zakrivala obraz in se je radi tega sprla z možem, ki jo je dal nato ubiti, sedaj pa se hoče rešiti z denarjem!" Pri sodišču v Skoplju se na-

hajajo tri Miličina pisma. Na vsakem je nekaj vrstic; eno je naslovljeno na Čanibega, dva pa na njene starše. Milica je na vseh treh podpisana kot Denič Čanibegova. V njih zatrjuje, da ne more preboleti smrt nekega Halila in da gre zato prostovoljno v smrt. Prosi, naj se ji njen korak oprost. Toda vsa tri pisma so starejšega datuma nego je njena smrt. A vendar so ta tri pisma, čeprav nekateri dvomijo o njihovi originalnosti, edina podlaga, na katero se more sodišče opirati. Važno vlogo igra v vsej stvari tudi zdravniško mnenje.

Ker pa igra v Macedoniji denar vsekakor močno večjo vlogo, kakor v vsakem drugem delu Jugoslavije in ker se tam kaj po denarju presoja in ceni tudi vrednost človeka, je popolnoma razumljivo, da zavzame Čanibeg v tamkajšnjih krajih zelo ugleden položaj. Ni ga kraja v Macedoniji, kjer žive Turki in Arnauti, da ne bi poznali Čanibega. Zato je popolnoma razumljivo, kako silno zanimanje vlada za novo glavno razpravo proti Čanibegu. Sodišče zbira sedaj dokazni material in stoji pred izredno težko zagonetko in nenavadno delikatno stvarjo. Ako pa se sodnikom sedaj posreči razrešiti to zagonetko, je zelo dvomljivo. Najverjetnejše je, da ostane tragedija srbske učiteljice, krasotice Milice Denič, soproge najbogatejšega makedonskega bega Čanibega, še nadalje tajnost fatalne noči Skoplja, makedonske prestolice.

SLOVENSKI TRGOVCI IN OBRITNIKI, OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU!"

OTVORITEV NOVE SLOVENSKE TRGOVINE

v West Allis, Wis.,—Vogal 49. in National ceste.

Dobro blago in nizka cena, za moške, za ženske in otroke.

Sivam tudi obleke za ženske in otroke.

Za obisk se priporoča

Mrs. J. Schlosar

Phone: 1272 West Allis.

Volilni kupon naročnikov.

UPRAVNIŠTVU A. SLOV.

Chicago, Ill.

Dne.....

Priloženo Vam pošiljam \$..... za obnovev

moje naročnine na list A. S. Mojih volilnih glasov je.....

Glasujem za.....

Naslov.....

kot najzaslužnejšega Slovenca (Slovenko) na polju katoliškega rodoljubja v Ameriki.

Poslžite mi jubilejni spominek.

Podpis pošiljatelja.....

Naslov.....

Volilni kupon agitatorjev.

UPRAVNIŠTVU A. SLOV.

Chicago, Ill.

Dne.....

Pridobil sem Vam..... novih naročnikov in

pošiljam \$..... za njih naročnino. Število volilnih glasov znaša.....

Glasujem za.....

Naslov.....

kot najzaslužnejšega Slovenca (Slovenko) na polju katoliškega rodoljubja v Ameriki.

Poslžite vsem novim naročnikom jubilejni spominek.

Jaz si izvolim nagrado.....

Podpis agitatorja.....

Naslov.....

VAŽNO: — Imena in naslove novih naročnikov napišite posebej in nam jih dopišite s tem kuponom. Pazite, da bodo naslovi pravilno napisani in bo natančno označeno, koliko je kdo plačal naročnino.

KNJIGE

KI S DOBE V KNJIGARNI AMER. SLOVENCA.

POVESTI IN ROMANI.

Table listing various books and authors, including titles like 'Avstrijska ekspedicaja', 'Arsene Lupin', 'Beli rojaki', etc., with corresponding prices.

POUČNE KNJIGE.

Table listing educational books and authors, including titles like 'Abecednik', 'Abditus-Idejni predhodniki današnjega socializma', etc., with corresponding prices.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odrpito: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoludne.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje - št. sobe 204

Phone: 4854

Naročilo je pridjati potrebno svoto v Money Ordru, bančnem čeku, ali v znakmah. Poština je v cenah že všeta. Vsa naročila pošljite na:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

KRIZEV POT

ROMAN ČEŠKEGA DUHOVNIKA.

PREVEDEL VOJTEH HY BASEK.

(KONEC.)

Njegov suhi obraz je polagoma postajal trd. Bil je bel, kakor oskrobljen in izlikan, samo od globokih brazd razoran. Koža, kakor prilepljena v sredi čela, je bila na nosu in bradi nategnjena k bledim ušesom. Nad celom se je blestela plešasta glava. Življenje mu je izpulilo lase iz nje, ko ga je tiralo po križevem potu. Marsikje jih je za njim ležalo cel šop. Sicer je pa bil izraz njegovega obličja miren. Usmiljena smrt je odpihnila vso mračnost in občila ustnice s svetniškim smehljajem.

Jurijev duh se je gotovo že sprehajal po visokih nebeskih prostorih — oblečen v belo oblačilo in s palmo v svojih rokah.

Sami mučeni Gospodovi so ga pozdravili pri rajskih vratih in ga peljali k sedežu Jagnjeta, da tam prejme zmagovalno palmo.

Njegovo truplo pa so usmiljene sestre nesle po časi po stopnicah v tiho bolniško kapele.

"Gospod, daj mi večni mir in pokoj!"

"In večna luč naj mu sveti," je šepetala sestra zakristanka, ko mu je prižigala pri glavi oljnatu lučco, in naredilvi znamenje sv. križa na raki, je tiho odšla k počitku v svojo celico.

Lahko noč...

XIV. postaja.

Na pokopališču na širnem polju za mestom je kopal grobar nov grob. Težko ga je žuljav, vsak trenutek je počival in si brisal z žuljav roko potne kaplje raz čelo. Zemlja je bila zmrzla in vrhu tega še ledina.

Pred kratkim so razširili pokopališče. Smrti staro ni več zadostovalo. Posamezne patrijske rodbine v mestu so trdovratno branile svoje stare prostore, kjer je bila zemlja že večkrat prekopana, prerita, s solzami prepojena in pomešana s prahom človeških teles in krst.

"Kaj tam!" je razlagal grobokop — "tam je lahko kopati; s samo lopato izkopljem ves grob — še stene moram podpreti z deskami, da ga zemlja sproti ne zasuje — ali tukaj, na tej ravnini — sam kamen povsod. . . zamahnil je s krampom in vrgel iz groba kos odkrušenega kamna.

Tu, na tem koncu pokopališča ni hotel nihče biti pokopan. Pusto je bilo tukaj, nobeno drevo še ni bilo tu vsajeno, noben grm ali evetica. Pokopavali so sem fiste, ki niso imeli nikogar, ki niso umirali v sredi družine, med jokom in molitvami prijateljev, ampak take, ki so umirali zapuščeni. Navadno so semkaj prihajali pogrebi iz bolnišnice. . .

Kosovski župnik, ki se je pripeljal v mesto, da se dogovori o pogrebu, je gledal to neizpolnjeno vrsto novih grobov, od katerih je bil zadnji določen za Jurija. Kakor zobje pri glavniku so segali od belega zidu v notranjost pokopališča. Niso bili niti s travo zarastli niti s snegom pokriti.

Rumena, mrtva, v grude zmrzla ilovica se je kopicila na njih. "Samo, da se to enkrat prekoplje," je zopet začel grobar, "potem bo

delo že lažje — zemlja bo preperela, počnela in vsaj trava bo pognala," in zopet je metal ven izkopane kamne.

"Oh, moj Bog, to je kamenje!" — je vzdihnil mladi župnik.

"Smrt mu ga je nabrala v njegovem življenju in ga znosila sem. Morda so tu vsi ti kamni, s katerimi so rajnega v življenju tako sirovo pobijali," — mu je prišlo na misel in dolgo, dolgo je gledal na ta kup kamenja. Videl je v duhu roke, ki so te kamne metale. Bile so grobe in mehke. Kamni iz finih rok so bili bolj gladki, oglajeni kakor iz potoka, a zato tem bolj trdi; oni iz grobih rok so bili bolj robati, bolj grobi, a ne tako težki.

"Mu boste mar tudi to kamenje vrgli v grob?" vpraša hitro.

"Ne, ne," se je dvignil grobar od dela — "to bom izvozil na vozičku ven, tja na cesto, in bom tako popravil kos ceste k pokopališču."

"Tako, tako," — je rekel duhovnik in odšel.

Drugi dan je bil pogreb. Zjutraj krog desete ure se je pomikal spredov iz bolnišnice v dekanjsko cerkev.

Pripeljalo se je veliko duhovnikov — revščino rakve so zakrivali znaki duhovske časti: vijoličasti plašč, mašna knjiga in kelih s pateno.

Uslužbenci pogrebnega zavoda so vzeli rakev z voza in jo položili na oder v prezbiteriju.

Na oltarju so plapolali plameni množestvenih sveč in dim kadila pri slovesni zadušnici se je v oblakih valil pod cerkvenim svodom.

Po sveti maši je imel župnik iz Kosovca genljiv govor o angelski čistosti, sveti potrpežljivosti in veliki požrtvovalnosti v Gospodu umrlega.

Ljudje so ginjeni jokali — a ko so mrliča zopet položili na voz, so si obrisali oči in se — veseli lepega zimskega dneva — ravnodušno zabavali o vsakdanjih stvareh.

Mrliča so pripeljali na pokopališče, cerkvenik je vzel z rakve plašč, kelih in knjigo, nato pa so rakev spustili v grob.

"Rozčehnejme se s t'jim telem, pochovejmež je s pokojem. . ." se je žalostno glasil staročeski koral, ki ga je pela peščica pevcev pri grobu.

* Poslovimo se od tega telesa, — pokopljimo ga v pokoj.

Ljudje so že odhajali; nekateri niso slišali ni besed zadnje kitice več:

"Kriste, pro sve oslaveni, dej nwm hrichu odpusteni."*

a drugi so se rili h grobu in hitro metali zmrazilo glino v grob, v katerem je bolj in bolj izginala rakev s truplom Jurijevim — — — Requiescat in pace.

Epilog: — — — verujem v občestvo svetnikov, odpuščenje grehov, vstajenje mesa in večno življenje. Amen.

* Kristus, radi svoje slave — daj nam odpuščenje grehov.

VAŠI PRIHRANKI

doženi pri nas, so vedno varni. Vi živite lahko v katerikoli izmed naših držav, in vendar ste lahko vložnik na naši banki, prav kakor bi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnila in dobili boste odgovor z obratno pošto v svojem jeziku. Mi plačujemo po 3 od sto obresti na prihranke, in jih pristoječo h glavnici dvakrat na leto ne glede na to ali vi predložite svojo vložno knjigo, ali ne.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740.000 je znak varnosti za vaš denar. Naš zavod uživa najboljši ugled od strani občinstva, kateremu ima naložo nuditi najuljudnejšo postrežbo, in od katerega prejema najrazvitejšo naklonjenost.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, preds. Chas. G. Pearce, kasir.
Joseph Dunda, pomož. kasir.

Vsakovrstne peči!

Vsakovrstno pohištvo!

Domača trgovina za Domače potrebsčine

Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino v veljavni posestev in drugače.

Za dobro Pohištvo

se obrnite vedno na zanesljivo trgovino v domači sosesčini, da veste kaj kupite. Pri nas lahko kupite raznotero pohištvo, ki ga rabite za vaš dom. Cene nizke in zmerne. Za gotov denar ali na lahka mesečna odplačila. V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. Pridite in prepričajte se!

J. L. Telser

Furniture and House Furnishings, Fonografe, Radio
2107-11 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.
Phones: Canal 6138—Roosevelt 2107.
Ustanovljeno 1912.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.
USTANOVljen L. 1895.
Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.
1002 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

Phone: Canal 4172

WESTERN PLAYER ACTION CO.

Manufacturers of Player Pianos.
2055 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Fonografe, plošče in role v vseh jezikih. — Razne instrumente. Ne zavrzite stare piane, ker mi vam z njih napravimo nove. — Prihranite si denar, pokličite nas, podatki brezplačno. — Piane uglašujemo zanesljivo.

Brezplačno violino onemu, ki se vpiše pri nas za enoletni pouk po \$1.00 za vsako nalogo. Ne zamudite te prilike.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD
6017-19 Sa. Clair avenue in
1053 — E. 62nd St., Cleveland, Ohio.
TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!
Randolph 1881 ali Randolph 4550
PODRUŽNICA:
15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

McCabove muhe.

Hudo razgorčen je bivši frančiškan s stališčem cerkve nasproti odpadnikom. Tudi tu bi on rad uveljavil načelo, da sme vsak fakin cerkev grizti in nesramno napadati, a ona bi tako morajo seve nastopiti, saj kurja polt je zelo uspešen argument pri onih, ki jih tudi vest grize in se jim pred cerkvi v posledicami odpadništva hlače tresejo, dasi se delajo silno korajžne.

Beblja nekaj o cerkvenem pravu in misli, da je povedal nekaj duhovitega, ko pravi, da "velika večina duhovščine ve o vseh teh zakonih malo več kot lajki." Ako kaj takega Prosvetarjem ne vzame sape, jim ni pomoči.

Na piko vzame neki spis o cerkvenem pravu jezuita Marianus de Luca. Meni se stvar zdi sumljiva, ker takih imen jezuitje ne nosijo, a nočem ravno oporekati, ker mi je tudi nemogoče spisa kontrolirati. Vsekako se nekega suma ne morem izbežiti tudi glede vsebine ali izvajanja, ako so pristna. Če je jezuit res razvijal o heretikih take teorije, potem so to pač misli posameznega pisatelja, nikakor pa ne avtoritativna cerkvena naziranja. Stvar spada v kako znanstveno revijo, ne v časopis, kjer se dela samo propaganda. McCabe ne deli niti razlike med heretiki, apostati, (odpadniki), in razkolniki (shismatiki), temveč tlači vse v en koš.

Vsekako je moralo slovenskim heretikom in odpadnikom pretresavati mozeg in kosti, ko so čitali o "krvi in grmadah in smrti," da so jim strahu šklepetali zobje.

Ni mi, kakor rečeno, spis jezuita Marianus de Luca na razpolago, a skoroda nemogoče je, da bi bil zapisal in Leo XIII. to celo potrdil, sledeči odstavek: "Neverniki (v katoliški cerkvi), ki žive pod katoliškim monarhom. . . se morajo prisiliti k veri, če je le mogoče. . ."

Zgodovina priča, da cerkev Karola Velikega ni proglasila za svetnika, ker je paganske Saksonce h krstu silil. Da oplahi McCabe malo Angleže in Amerikance, pristavlja v oklepaju: "Vatikan upa, da pride tak monarh (katoliški) nekega dne v Angliji in Združenih državah." To diši po kuklukskanski mineštri, in se hoče dični McCabe s tem samo malo prikupiti Angležem in nekaterim Amerikancem, ki imajo silen strah pred vaticanom.

Pri strašnju Mc Cabe ni v zadregi. Bajje de Luca pravi, da se mora nevernike k veri prisiliti, a podvoji strah, ko zapiše: "Heretike pa cerkev ne le lahko, temveč mora usmrtiti." Koliko, dični McCabe, jih usmrti na dan? In koliko heretičnih Slovencev je cerkev že usmrtila, pokorna Prosveta, ko jih "ne samo lahko, temveč jih mora"??

Dobro, da imamo še "hudo-ben" svet, dasi bi moral biti hudobni. Ta je namreč poskrbel, "da cerkev ne more izvrševati

svojih divjaških postav." Izvajanja jezuita de Luca, ako so resnična, postanejo mahomā "cerkvene postave."

Zopet dela McCabe malo kurje polti ljudem v angleško govorečih deželah in Prosveti tudi v slovensko govorečih, pa je kaj takega — hvalabogu — in odleglo bo tudi Prosvetarjem, nemogoče. Malo pojavka o sebi, za kakšno "garjevo ovco" so ga proglasili, pa se je "fejst" držal in mirno spal, upajmo, da tudi bralci Prosvete.

Pa strahu še ni konec. Strašilo je v Franciji, straši baje celo v Angliji in straši tudi po Ameriki, saj je jezuit de Luca pisal, da mora — smrt peti, in pred smrtjo ima korajžni bivši frančiškan očitno hudo fugo.

Nehote pa postane iz prestrašenega McCabe — Kajfa, ki prerokuje resnico. Piše namreč: "S tem sem opisal atmosfero, v kakršni je mogoče obdržati ljudi, da verjamejo vse uatšete otročarije." Izborno se ste zidali na tega "velikana," saj je nekdo trdil, da bi bil jaz res velikan, ko bi kaj sličnega pisal. On sam imenuje vse to — otročarije, in je pravo zadel. Za resne ljudi kaj takega resnično ni, je le za otročaje. S tem karakterizira izborno jurisarijo okoli Prosvete. Otroci ste.

Smrtna kosa.

Preminul je v Ljubljani g. Ubald Trnkoczy pl. Zaskalka, najstarejši sin pok. lekarnarja Trnkoczyja. Pokojnik se je posebno živahno udeleževal v športu in je bil splošno priljubljen. — V Radovljici je preminul v starosti 74 let, g. Anton Praprotnik, posestnik in gostinčar. Pokojnik je bil daleč naokrog znan po svoji gostoljubnosti in postrežljivosti.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.
2153 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoaga, katerega pripeljaj na dom. Prevažam pohištve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

CLEVELANDČANJEJ
kadar potrebujete pogrebni spomnilni vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St. CLEVELAND, OHIO
Primitve za bližnji telefon in po-kličite:
Randolph 1081 ali 4550.

Italijanske Harmonike.

Mi izdelujemo in importiramo vse vrste harmonike, prvovrstne, na roko delane Italian Accordeons, ki so najboljše na svetu. Jamčene 10 let. Naše cene so najnižje. Vsak kupec dobi brezplačno pouk. Pišite po cenik.
RUATTA SERENELLI & CO.
Dept. 96
817 Blue Island Av., Chicago, ILL.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

—vsem slovenskim društvom in organizacijam,
—vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
—za vsakovrstna tiskarska naročila.

—Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
—naše cene so vedno med najnižjimi,
—poizkusite in prepričajte se.

—Naša specialiteta so zlati društvena dela,
—društvena pravila, in vse druge tiskovine,
—izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.